

Ministerstvo vnitra
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Čj. PO-3089/IZS-2005

Praha 9. ledna 2006

Počet listů: 12

Schvaluji:

.....
genmjr. Ing. Miroslav Štěpán, v.r.
generální ředitel HZS ČR

Koncepce

Činnosti hasičů při práci pod vodní hladinou

2006

Obsah

1. Úvod
2. Analýza současného stavu
 - 2.1 Rozvoj činnosti
 - 2.2 Odborná příprava potápěčů
 - 2.3 Rozmístění potápěčských skupin
 - 2.3.1 Hodnocení vodních ploch a toků na území HZS kraje
 - 2.3.2 Počet událostí na vodních tocích
 - 2.3.3 Zhodnocení podkladových materiálů
3. Koncepce činnosti hasičů při práci pod vodní hladinou
 - 3.1 Úkoly potápěčů u HZS ČR
 - 3.2 Odborná příprava
 - 3.3 Rozmístění potápěčských skupin
 - 3.4 Vybavení potápěčských skupin
4. Realizace koncepce

1. Úvod

Mezi dnes již zcela běžné zásahy příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) patří i zásahy pod vodní hladinou. Právě z potřeby těchto zásahů, zvláště v regionech, kde se vyskytují vodní plochy a tekoucí vody, vznikly před 13 lety potápěčské skupiny. Vůbec první potápěčská skupina vznikla v roce 1975 na tehdejší požární útvaru v Českých Budějovicích. Od roku 1994 se začala činnost potápěčských skupin systematicky rozvíjet.

Vodní prostředí klade značné nároky na přizpůsobivost člověka. Kromě nutnosti zajistit dodávku dýchacího média jsou limitními faktory i hydrostatický tlak, chlad, změny vidění a slyšení, tma, vlhkost, zvýšená hustota prostředí. To představuje ve svém souboru komplexní zátěž lidského organismu vážně ohrožující jeho existenci. Je zde ztížená komunikace mezi potápěči, omezená pohyblivost spojená s větším energetickým výdejem a hrozba nehod vlivem změn tlaku, toxických a narkotických účinků plynu a i chladu. Charakter souboru škodlivých faktorů není přitom stálý, ale mění se v závislosti na hloubce, trvání a způsobu potápění.

2. Analýza současného stavu

2.1. Rozvoj činnosti

Před vznikem potápěčských skupin byly hasičské záchranné sbory okresů odkázány při zásazích pod vodní hladinou na pomoc potápěčů ze sportovních klubů nebo Policie ČR. Tím samozřejmě docházelo k podstatnému zpoždění zahájení zásahu. Ustavení potápěčských skupin nebylo nařízeno jako plošné, vzhledem k potřebám jejich nasazení, dlouhodobé a náročné odborné přípravě a vysokým nákladům. Skupiny vznikaly hlavně z potřeb jednotlivých hasičských záchranných sborů okresů. Přihlíželo se také k tomu, zda jsou v dané oblasti příslušníci, kteří mají vztah k této náročné činnosti a zda jsou zdravotně způsobilí.

V roce 1994 byla pro činnost potápěčských skupin vydána Sbírka pokynů náčelníka hlavní správy Sboru PO MV č. 10, která mimo jiné stanovila odbornou způsobilost potápěčů včetně požadavků na jejich kvalifikaci. Stanovený systém připravuje potápěče od základu.

Další systematický a odborný posun v činnosti potápěčských skupin nastal v roce 1998 po vydání Pokynu vrchního požárního rady ČR č. 2, kdy došlo ke změně v tom, že potápěčské skupiny byly vytvářeny až v operačním řízení. Vytváření skupin u jednotlivých hasičských záchranných sborů okresů bylo obtížné z hlediska potřebné kvalifikace potápěčů a finanční náročnosti při pořízování výstroje. U zásahu tak mohli zasahovat třeba potápěči ze dvou hasičských záchranných sborů okresů, kteří tvořili jednu potápěčskou skupinu. Ta byla minimálně čtyřčlenná. Dva hasiči museli mít potápěčskou kvalifikaci minimálně stupně 2.

V roce 2001 vešel v platnost Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 19, který stanovuje pravidla pro činnost skupin potápěčů u HZS ČR. Byla zpřísněna bezpečnostní pravidla pro činnost potápěčů, stanoveny platné dekompresní tabulky pro potápění s přístroji se stlačeným vzduchem a také metody pro hledání pod vodou. Tímto předpisem se činnost potápěčů HZS ČR také přiblížila metodám vyhledávání předmětů pod vodní hladinou, které využívá Policie ČR. V případě společných zásahů je tak možno spolupracovat v rámci společných metod práce.

V roce 1994 bylo u HZS ČR přibližně 16 potápěčů. Potřeba však sílila a v roce 2000 jich už bylo více než 100. To si samozřejmě vyžádalo i intenzivnější přístup v oblasti jejich odborné přípravy. V současné době se jejich stav stabilizoval na cca 90 potápěčů. Ročně se do základního I. stupně hlásí z HZS krajů 6 – 8 hasičů.

Počet potápěčů dle krajů v r. 2004

Kraj	Počet potápěčů	Z toho instruktorů
Hl. m. Praha	21	3
Středočeský	2	2
Jihočeský	23	1
Plzeňský	0	0
Karlovarský	0	0
Ústecký	1	1
Liberecký	0	0
Královéhradecký	8	1
Pardubický	13	0
Vysočina	3	2
Jihomoravský ¹⁾	6	1
Olomoucký	10	0
Moravskoslezský	1	0
Zlínský	0	0
Celkem	88	11

¹⁾ Od r. 2005 HZS Jihomoravského kraje zrušil svoji potápěčskou skupinu.

2.2 Odborná příprava potápěčů

Odborná příprava potápěčů je prováděna ve třech stupních. Od základní přípravy hasiče až po výkon potápěčské činnosti pod uzavřenou hladinou, která je kvalifikací třetího stupně. Výcvik v těchto kurzech provádějí instruktoři potápění a odborní lektoři.

Kvalifikační stupně potápěčů

Potápěč I. stupně

Potápěč má základní vědomosti o teorii potápění. Je schopen se bezpečně potápět s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem v doprovodu potápěče II. stupně do malých hloubek (max. do 10 m) a v doprovodu potápěče III. stupně i do středních hloubek (max. do 30 m). Je prakticky seznámen se záchranou druhého potápěče pod hladinou i na hladině. S instruktorem potápění absolvoval alespoň 4x výcvik v bazénu a nejméně 6 ponorů.

Potápěč II. stupně

Potápěč má vědomosti o teorii potápění a praktické zkušenosti v záchrannářském a pracovním potápění s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem. Je seznámen se způsoby vyhledávání osob a předmětů za zhoršené viditelnosti na velkých vodních plochách, v proudu, v členitém terénu, ovládá techniku jejich vyprošťování. Dále ovládá vyvazování a zvedání břemen ze dna pomocí techniky (nafukovací vaky, autojeřáb apod.). Je schopen provádět pod vodou jednoduché pracovní úkony (např. řezání ruční pilkou, stříhání nůžkami na plech, montáž a demontáž šroubových spojů), mapovací činnost s využitím kompasu aj.

Je schopen provádět záchranné a pracovní činnosti v hloubkách do 40 m s otevřeným přístupem k hladině. Může se podílet na zdokonalovacím výcviku potápěčů I. stupně. Zdokonalovací výcvik potápěčů I. a II. stupně může vést v případě, že má více jak dvouleté praktické zkušenosti v záchrannářském a pracovním potápění s dýchacím

přístrojem se stlačeným vzduchem a má napotápěno a potvrzeno nejméně 60 hodin v různých podmínkách, přičemž minimálně 15 ponorů musí být do hloubek přes 20 m a 5 ponorů do hloubek přes 30 m. Ponory musí být provedeny v rámci potápěčské činnosti HZS ČR.

Potápěč III. stupně

Potápěč má širší vědomosti o potápění a více jak dvouleté praktické zkušenosti v záchranném a pracovním potápění s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem.

Je oprávněn provádět záchranné a pracovní činnosti v hloubkách i nad 40 m v prostředí neumožňujícím přímý výstup k hladině. Ponory musí být provedeny v rámci potápěčské činnosti v HZS ČR.

Může být přeškolen na potápění s jinými typy dýchacích přístrojů či systémů, jejichž médiem není vzduch. Je schopen vést potápěčské záchranné a pracovní akce s účastí více potápěčských skupin. Může vést zdokonalovací výcvik potápěčů I. stupně a II. stupně.

Instruktor potápění

Instruktor potápění má široké znalosti z oboru potápění i jiných souvisejících disciplín a minimálně čtyřleté praktické zkušenosti v záchranném a pracovním potápění s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem.

Je oprávněn vést kurzy potápěčů I. - III. stupně, zdokonalovací výcvik.

Odborný lektor

Odborný lektor má široké vědomosti o oboru potápění jako např. dlouholetá činnost instruktora potápění, tvorba metodických materiálů pro odbornou přípravu potápěčů.

Specializační nadstavbou je kurz s dýchací směsí Nitrox. Absolvent kurzu je schopen používat při potápění dýchací směs Nitrox (směs dusíku a kyslíku), provádět přípravu dalších potápěčů.

Odborná příprava je zajišťována ve vzdělávacím zařízení MV-generálního ředitelství HZS ČR. Pro tento účel bylo vzdělávací zařízení vybaveno věcnými prostředky zajišťujícími zejména bezpečnost výcviku potápěčů, včetně požární techniky, jako jsou čluny a požární automobil s barokomorou.

2.3 Rozmístění potápěčských skupin

Vzhledem k tomu, že potápěčské skupiny HZS ČR nejsou plošně rozmístěny v rámci České republiky, byly v roce 2004 požádány HZS krajů o hodnocení množství a četnosti vodních ploch na svém území ve vztahu k potřebě zásahů pod vodní hladinou. Stejnou otázkou se zabývala i porada ředitelů odborů IZS HZS krajů 20. května 2005.

2.3.1 Hodnocení vodních ploch a toků na území HZS kraje

Hlavní město Praha

Hlavním městem Prahou protéká řeka Vltava, která sbírá vody z celého území jižní poloviny Čech. Na území města vtéká do Vltavy neregulovatelná řeka Berounka a řada dalších menších toků (Rokytky, Botič ap.). Na území hlavního města není možné počítat s rozlivem povodňových vod a konfigurace terénu v severní části města způsobuje nežádoucí zpětné vzduť. V současné době jsou dobudovávány protipovodňové hráze, které chrání město podél celého průtoku Vltavy.

Další vodní plochy (přehrady, rybníky) vyžadují často zásahovou činnost jednotek požární ochrany. Je to zejména záchrana osob, hledání utonulých, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel a další potápěčské technické práce.

Středočeský kraj

V kraji se nachází významné vodní toky jako Labe, Vltava, Berounka, Sázava, Jizera, Výrovka a vodní nádrže, sloužící zejména k rekreaci.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel, havárie na vodních cestách.

Jihočeský kraj

Rozsáhlá rybníční soustava, velké vodní nádrže např. Lipno, Orlík. Z významných vodních toků se na území kraje nachází Vltava, Lužnice, Otava a Stropnice. Vodní plochy a toky jsou turisticky velmi navštěvované.

Provádění zásahu zejména vyžaduje kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Plzeňský kraj

K významným tokům v kraji patří Úhlava, Mže, Radbuza, Berounka, Střela. Z vodních ploch např. Hracholusky, České údolí, Nýrsko.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Karlovarský kraj

Z významných toků protéká Karlovarským krajem řeka Ohře, z vodních děl jsou to Skalka a Jesenice.

Provádění zásahu zejména vyžaduje kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Ústecký kraj

Územím kraje protékají významné vodní toky Labe a Ohře. Na Labi probíhá významná vodní doprava se zdymadly a v jeho blízkosti i silniční komunikace. Zejména jarní deště a tání sněhu se zde významně projevují. Dále se zde vyskytují významné vodní nádrže.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel, havárie na vodních cestách.

Liberecký kraj

V kraji patří mezi významné vodní plochy Máchovo jezero, Mlýnice, vodní toky např. Jizera, Desná, Smědá.

Provádění zásahu zejména vyžaduje kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Královéhradecký kraj

Územím kraje protékají významné řeky Labe a Orlice. Z významných vodních ploch se jedná o nádrž Rozkoš, Les království a vodní plochy menšího významu. V okolí vodních toků a ploch probíhají komunikace s velkým dopravním zatížením.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Pardubický kraj

Poměrně rozsáhlá vodní síť a vodní plochy, kde je možná kontaminace vod nebezpečnými látkami. Významné řeky jsou Labe, Vltava, Orlice. Všechny vodní toky mají ve své těsné blízkosti komunikace, z nichž je možná kontaminace vod.

Provádění zásahu zejména vyžaduje kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Vysočina

V kraji jsou významná vodní díla – přehrady, velké rybníky. Z hlediska záplav jsou zde méně významné řeky. Většina vodních ploch se využívá k rekreaci, zatopené lomy využívají sportovní potápěči.

Provádění zásahu zejména vyžaduje kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Jihomoravský kraj

Jihomoravským krajem protékají významné vodní toky v povodí řeky Moravy. Jsou to např. řeka Dyje, Svratka, Jihlava, Svitava. K významným vodním plochám patří Brněnská a Vranovská přehrada, nádrže Nové Mlýny, Dalešice, Mohelno, které jsou využívány zejména k rekreaci.

Provádění zásahu zejména vyžaduje kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Olomoucký kraj

Záplavová oblast zejména řeky Moravy, Bečvy, přehrady s turistickým ruchem, pískovny, zatopené lomy se zvýšeným zájmem sportovních potápěčů.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Moravskoslezský kraj

V kraji se nachází velké množství vodních toků např. Odry, Ostravice, které jsou často křížené komunikacemi a vodních ploch např. Těrlicko, Slezská Harta, Kružberk, Žermanice. Velké množství průmyslových podniků je napojeno na vodní toky.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

Zlínský kraj

Významné vodní toky se záplavovými oblastmi jsou Morava, Bečva, Horní a Dolní Bečva, dále je v kraji 10 přehradních nádrží.

Provádění zásahu zejména vyžadují možné záplavy, kontaminace vod nebezpečnými látkami, vyhledávání utonulých, vyzvedávání utopených předmětů, vozidel.

2.3.2 Počet událostí na vodních tocích

Údaje uvedené v tabulce nejsou přesné, neboť v roce 2002 se měnila struktura dat pro statistiku. Není jasné, zda uvedená čísla uvádějí položku Práce na vodě nebo Práce ve vodě a pod vodou.

Kraj	Události na vodních tocích 2001 - 2003		
	počet událostí	události vyžadující potápěčskou skupinu	počet zásahů vlastní potápěčské skupiny
Hl. m. Praha	149	56	56
Středočeský	429	více jak 10	více jak 10
Jihočeský	2 516	42	42
Plzeňský	184	26	není
Karlovarský	25 **	2 **	není
Ústecký	272	15	3
Liberecký	178 *	14 *	není
Královéhradecký	250	30	30
Pardubický	223	27	27
Vysočina	79	6	6
Jihomoravský	236	12	9
Olomoucký	158	20	20
Moravskoslezský	163	48	není
Zlínský	70	66	není
Celkem	4932	374	203

* k 18.3. 2004

** údaj za roky 2002 a 2003

Z uvedené tabulky lze určit, že v průměru je prováděno 67 potápěčských zásahů ročně.

2.3.3 Zhodnocení podkladových materiálů

Hodnocení případného nebezpečí na vodních tocích a vodních plochách se u některých krajů zredukovalo pouze na popis některých významných děl a toků. Hodnocení nebezpečí nebo potřeby provedení zásahu lze z některých podkladů jen obtížně provést.

Statistické podklady vykazující práci na vodě a počet událostí s potřebou potápěčské skupiny se značně rozcházejí. Důvodem je již výše uvedená změna vykazovaných údajů pro statistiku.

Jak bylo možno předpokládat, u těch HZS krajů, kde činnost pod vodní hladinou je zajišťována vlastními příslušníky, je jejich zdůvodnění pozitivní a počet zásahů, vyžadujících jejich nasazení, je vyšší.

HZS krajů, kde nejsou činnosti pod vodní hladinou zajišťovány vlastními příslušníky, nepředpokládají zajišťování této činnosti vlastními silami. Jako důvod je uváděn:

- malý počet případných zásahů vyžadujících činnost pod vodní hladinou,
- dohody se sportovními kluby event. možnost povolání potápěčů Policie ČR,

- vysoká cena pořizované výstroje (je však srovnatelná s OPP pro zásah na nebezpečné látky).

3. Koncepce činnosti hasičů při práci pod vodní hladinou

Stávající systém, který je v části 2 popsán, je v základních rysech vyhovujícím systémem pro činnost hasičů při zásazích pod vodní hladinou. Avšak především finanční náročnost potápěčské výstroje a nižší četnost zásahů byla důvodem k přehodnocení rozmístění potápěčských skupin.

Potápěče zřizuje HZS kraje v jehož územním obvodu je reálný předpoklad provádění záchranných a likvidačních prací, které svou povahou činností vykonávají potápěči (časové důvody, práce v kontaminovaných vodách, únik nebezpečných látek).

Záměr pro zřízení potápěčů u HZS kraje musí být potvrzen analýzou potřebnosti a využitelnosti potápěčů, kterou zpracuje HZS kraje a předkládá ji ke schválení MV-generálnímu ředitelství HZS ČR.

Pokud HZS kraje zřídí na základě schváleného záměru potápěče, musí jejich minimální počet umožnit sestavení alespoň jedné potápěčské skupiny. Tu tvoří v operačním řízení potápěči a další příslušníci HZS ČR, kteří je zajišťují, přičemž musí splňovat stanovené podmínky.

Potápěče nebo potápěčskou skupinu vysílá operační a informační středisko HZS kraje nebo operační a informační středisko MV-generálního ředitelství HZS ČR.

Potápěčskou skupinu tvoří minimálně 4 příslušníci HZS ČR, z nichž nejméně 2 jsou potápěči s odbornou kvalifikací alespoň „potápěč III. stupně, případně instruktor potápění“. Potápěčská skupina může být zřízena už v organizačním řízení. Zřizuje ji ředitel HZS kraje interním aktem řízení dle následujících pravidel:

- a) zřizuje se pro území kraje na každou směnu s minimálním početním stavem 4 potápěčů,
- b) skupinu se doporučuje dislokovat na jedné stanici HZS kraje, případně na dvou stanicích HZS kraje v početním stavu 2+2.

3.1 Úkoly potápěčů u HZS ČR

Potápěči HZS ČR jsou vycvičeni k orientaci a systematickému vyhledávání na vodních plochách a vodních tocích, vyzvedávání objemných předmětů, např. vozidel. Jsou schopni potápnout se v kontaminovaných vodách a provádět manipulační práce (např. řezání, pálení, montáže, vyprošťování) při zásazích ve dne i v noci. Vzhledem k tomu, že zásahy pod vodní hladinou jsou spojeny i s únikem nebezpečných látek, je třeba výcvik zejména v cyklické odborné přípravě zaměřit na řešení situací s únikem nebezpečných látek pod vodní hladinou a vyzvedávání kontaminovaných předmětů.

Dalším typem zásahů je vyzvedávání objemných předmětů nafukovacími vaky. Činnost při vyzvedávání předmětů je v rámci specializačních kurzů zvládnuta. Nedostatkem však je činnost při vyvazování těchto břemen, které dosud učební osnovy neupravují. Vzhledem k tomu, že jsou vyvazována břemena, která zejména při vyzvedávání nad vodní hladinu mají velkou hmotnost, je znalost vyvazování a upevňování břemen důležitá.

3.2 Odborná příprava

Odborná příprava se provádí formou zdokonalovacího výcviku, který organizují HZS krajů pro své potápěče. Zdokonalovací výcvik vedou instruktoři potápění nebo potápěči III. a II. stupně. Zdokonalovací výcvik musí být prováděn za rovnocenných organizačních

a bezpečnostních podmínek jako zásah. Potápěči musí ve stanovené periodě napotápět určený počet hodin ročně. Ten je určen Pokynem generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 45/2004.

Druhou formou odborné přípravy je cyklická příprava, která je organizována ve vzdělávacím zařízení určeném MV-generálním ředitelstvím HZS ČR. Potápěči II. a III. stupně a odborní lektoři jmenovaní MV-generálním ředitelstvím HZS ČR a instruktoři potápění se musí jedenkrát ročně této přípravy zúčastnit.

S rozvojem využívání dýchacích směsí při potápění, které umožňují potápěči bezpečnější ponor, je třeba této problematice dále věnovat pozornost. Ať již v odborné teoretické, ale i praktické přípravě.

Odborná příprava ve specializačních kurzech, kterou organizuje vzdělávací zařízení je zajišťována zejména instruktory a lektory potápění HZS ČR. Příprava instruktorů a odborných lektorů v nových oblastech se provádí v rámci instrukčně metodických zaměstnání. Nesmí však být opomíjena i úroveň pedagogického vzdělávání instruktorů a odborných lektorů potápění HZS ČR. Z tohoto důvodu je třeba zvýšit pedagogickou úroveň těchto příslušníků ve specializovaných kurzech. Současně je třeba připravit alespoň dva instruktory potápění v každém opěrném bodě pro činnost potápěčských skupin. Na základě požadavku vzdělávacího zařízení HZS ČR je třeba těmto instruktorům vytvořit podmínky pro vedení výcviku v kurzech potápění, které organizuje vzdělávací zařízení HZS ČR.

Vzdělávací zařízení, které organizuje odbornou přípravu potápěčů, by mělo být vybaveno dostatečným množstvím záložních potápěčských souprav pro výcvik potápěčů se vzduchem a dýchacími směsmi, plnicími mobilními zařízeními, dalšími speciálními prostředky pro provádění potápěčského výcviku, mobilní barokomorou atd.

3.3 Rozmístění potápěčských skupin

Na základě požadavků praxe, po zhodnocení potřeby, s ohledem na finanční náročnost se stanovují opěrné body, kde bude dislokována potápěčská skupina v počtu 4 potápěči (z toho 2 s kvalifikací III. stupeň, případně instruktor potápění) v každé směně a jejich předurčenost,

Potápěčské skupiny budou minimálně dislokovány u:

- 1) HZS hl. m. Prahy, předurčené také pro HZS Středočeského, Ústeckého, Karlovarského a Plzeňského kraje,
- 2) HZS Jihočeského kraje, předurčené také pro HZS kraje Vysočina,
- 3) HZS Olomouckého kraje, předurčené také pro HZS Jihomoravského, Moravskoslezského a Zlínského kraje,
- 4) HZS Pardubického a Královéhradeckého kraje formou společného zajišťování činnosti potápěčské skupiny ve směně. Jsou předurčené také pro HZS Libereckého kraje.

Na územních odborech HZS krajů, kde jsou potápěči, kteří nebudou využiti pro zajištění systému činnosti opěrných bodů, bude postupně tato specializace utlumována v časovém horizontu cca 5 let. Tento horizont útlumu se netýká specializace lektor potápění a instruktor potápění do doby, kdy budou nahrazeni novými instruktory z opěrných bodů.

U HZS krajů, kde nebude činnost pod vodní hladinou zajišťována vlastními příslušníky, budou prioritně využívány (s ohledem na čas nasazení potápěčů opěrných bodů) potápěčské skupiny HZS krajů a dále pak potápěčské skupiny dle dostupnosti v pořadí:

- Policie ČR,
- Armáda ČR – záchranné prapory 15. žzb,

- Vodní záchranná služba ČK,
- sportovní kluby potápění.

Sportovní kluby i Vodní záchranná služba ČK však nejsou schopny splnit požadavky pohotovosti do 30 minut a nejsou zpravidla vybaveny potřebnou technikou pro zásah pod vodní hladinou. Další jejich nevýhodou je, že sportovní kluby pracují na komerční bázi a jejich zásahy jsou finančně velmi nákladné. Navíc vyžadují aktivní spolupráci ze strany zasahující jednotky PO – zajištění ze břehu, člun s vůdcem plavidla, zajištění plnění tlakových lahví, lana a jiné věcné prostředky.

Potápěči Policie ČR jsou v rámci každého kraje dosažitelní zpravidla pouze v denní době, a to tak, že jsou odvoláni z výkonu jiné činnosti. V mimopracovní době jsou v pohotovosti pouze na policejní potápěčské základně v Brně.

Výcvik těchto skupin potápěčů je zaměřen podle charakteru jejich kvalifikace. Sportovní potápěči mají kvalifikaci pro sportovní potápění. Nejsou cvičeni pro systematické vyhledávání, vyzvedávání předmětů, vyvazování objemných předmětů, jejich zdravotní způsobilost je zajištěna pouze na jejich dobrovolnosti, vybavení neprochází pravidelnými revizemi. Policejní potápěči mají vlastní kvalifikaci zaměřenou na vyhledávání utonulých osob, předmětů pocházející z trestné činnosti a vyzvedávání drobných předmětů.

3.4 Vybavení potápěčských skupin

Pro zajištění akceschopnosti potápěčů je třeba pro tuto činnost vyčlenit a speciálně vybavit na každém opěrném bodě požární automobil, který umožní přepravu skupiny potápěčů, jejich výstroje a výzbroje a bude způsobilý pro ustrojení potápěčů uvnitř tohoto automobilu.

Pro zajištění bezpečnosti potápěčské činnosti vybavit opěrné body HZS hl. m. Prahy, Jihočeského kraje a Olomouckého kraje mobilní barokomorou s předsíní pro min. 2 osoby (pacient a lékař).

Vybavení potápěčských skupin stanovit v rozsahu základní a společné výbavy předpisem pro zásahy v čisté i kontaminované vodě s dýchacím médiem vzduchem a směsí plynů.

4. Realizace koncepce

Krátkodobé cíle do roku 2007

- a) vytvořit opěrné body pro činnost potápěčských skupin a stanovit jejich předurčenost,
- c) ustavit potápěčské skupiny v organizačním řízení v rámci opěrných bodů,
- d) připravit změnu pravidel pro činnost potápěčských skupin,
- e) připravit kurz pro instruktory potápění zaměřený na problematiku pedagogiky,
- f) připravit k vydání učební texty pro potápěče,
- g) stanovit metodiky pro typické činnosti pod vodní hladinou.

Střednědobé cíle do roku 2008

- a) připravit učební osnovy pro vazače břemen pod vodní hladinou a zapracovat je do učebních osnov kurzu potápěče 2. stupně,
- b) vybavit opěrné body pro činnost potápěčských skupin požárními automobily a stanovené opěrné body mobilní barokomorou,
- c) vybavit potápěčské skupiny věcnými prostředky pro zásahy s dýchacími směsmi a rozšířit výcvik s používáním dýchacích směsí,
- d) připravit v každém opěrném bodě pro potápěčskou činnost alespoň 2 instruktory potápění.

Dlouhodobé cíle do r. 2010

- a) udržovat specializaci v kurzech za aktivní účasti specialistů potápěčů z jiných profesí, např. Policie ČR, Armády ČR, speleologické služby, pracovních potápěčů a nadále s nimi spolupracovat,
- b) rozvoj technického potápění,
- c) provést útlum potápěčské činnosti u HZS krajů, které nejsou opěrnými body pro činnost potápěčských skupin. To se netýká stávajících instruktorů a lektorů potápění,
- d) trvale udržovat kvalitní sbor instruktorů a odborných lektorů potápění.